A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (ötödik tanács)

2024. június 20.*

„Előzetes döntéshozatal – Szolgáltatásnyújtás szabadsága – EUMSZ 56. és EUMSZ 57. cikk – Harmadik országbeli állampolgároknak egy tagállami vállalkozás általi, másik tagállamban történő munkavégzés céljából történő kiküldetése – 180 napos időszakban 90 napot meghaladó időtartam – A harmadik országbeli állampolgár kiküldött munkavállalók azon kötelezettsége, hogy három hónapot meghaladó szolgáltatás esetén a fogadó tagállamban tartózkodási engedéllyel rendelkezzenek – A kiállított tartózkodási engedély érvényességi idejének korlátozása – A tartózkodási engedély iránti kérelemmel kapcsolatos díjak összege – A szolgáltatásnyújtás szabadságának korlátozása – Közérdeken alapuló kényszerítő indokok – Arányosság”

A C-540/22. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a rechtbank Den Haag, zittingsplaats Middelburg (Middelburgban eljáró hágai bíróság, Hollandia) a Bírósághoz 2022. augusztus 11-én érkezett, 2022. augusztus 11-i határozatával terjesztett elő az

SN és társai

és

a **Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (ötödik tanács),

tagjai: E. Regan tanácselnök (előadó), Csehi Z., M. Ilešič, I. Jarukaitis és D. Gratsias bírák,

főtanácsnok: A. Rantos,

hivatalvezető: R. Stefanova-Kamisheva tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2023. szeptember 21-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– SN és társai képviseletében B. J. Maes és D. O. Wernsing advocaten,

* Az eljárás nyelve: holland.

– a holland kormány képviseletében M. K. Bulterman, A. Hanje és J. M. Hoogveld, meghatalmazotti minőségben,

– a belga kormány képviseletében M. Jacobs és L. Van den Broeck, meghatalmazotti minőségben,

– a norvég kormány képviseletében I. Collett, E. Eikeland és S. Hammersvik, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében L. Armati, A. Katsimerou, P.-J. Loewenthal és M. Mataija, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2023. november 30-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az EUMSZ 56. és EUMSZ 57. cikk értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet az SN és társai – egy szlovák társaság által egy holland társaság számára kikölcsönzött, harmadik országbeli állampolgár munkavállalók –, valamint a Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (igazságügyi és biztonsági államtitkár, Hollandia; a továbbiakban: államtitkár) között az e munkavállalókat terhelő, hollandiai tartózkodási engedély megszerzésére vonatkozó kötelezettség, valamint az ilyen engedély megadásának feltételei tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

Az SMVE

3 A 2010. március 25-i 265/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL 2010. L 85., 1. o.) és a 2013. június 26-i 610/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL 2013. L 182., 1. o.; helyesbítések: HL 2014. L 225., 91. o.; HL 2017. L 40., 78. o.) módosított, a Benelux Gazdasági Unió államai, a Németországi Szövetségi Köztársaság és a Francia Köztársaság kormányai között a közös határaikon történő ellenőrzések fokozatos megszüntetéséről szóló, 1985. június 14-i Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló, 1990. június 19-én Schengenben aláírt és 1995. március 26-án hatályba lépett egyezmény (HL 2000. L 239., 19. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 2. kötet, 9. o.; a továbbiakban: SMVE) 1. cikkében foglalt fogalom-meghatározás alapján a „külföldi” „olyan személy, aki az Európai Közösségek egyik tagállamának sem állampolgára”.

4 Ezen egyezmény 21. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Azok a külföldiek, akik valamely tagállam által kiadott érvényes tartózkodási engedéllyel rendelkeznek, a tartózkodási engedély és érvényes úti okmány birtokában bármely 180 napos

időszakban legfeljebb 90 napig szabadon mozoghatnak a többi tagállam területén, feltéve, hogy megfelelnek a személyek határátlépésére irányadó szabályok közösségi kódexének (Schengeni határellenőrzési kódex) létrehozásáról szóló, 2006. március 15-i 562/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet [HL 2006. L 105., 1. o.; helyesbítés: HL 2015. L 57., 19. o.] 5. cikke (1) bekezdésének a), c) és e) pontjában említett beutazási feltételeknek, és nem szerepelnek az érintett tagállam figyelmeztető jelzésekről vezetett nemzeti listáján."

A Schengeni határellenőrzési kódex

5 A személyek határátlépésére irányadó szabályok uniós kódexéről (Schengeni határ-ellenőrzési kódex) szóló, 2016. március 9-i (EU) 2016/399 európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2016. L 77., 1. o; a továbbiakban: Schengeni határellenőrzési kódex) „Beutazási feltételek harmadik országok állampolgárai számára" című 6. cikkének (1) bekezdése, amely az 562/2006 rendelet 5. cikke (1) bekezdésének helyébe lépett, a következőképpen rendelkezik:

„A tagállamok területén történő, bármely 180 napos időszakban 90 napot meg nem haladó tervezett tartózkodás esetén, figyelembe véve a megelőző 180 napos időszak minden egyes tartózkodási napját, a harmadik országok állampolgáraira a következő beutazási feltételek vonatkoznak:

a) aki olyan, érvényes határátlépésre feljogosító úti okmánnyal rendelkezik, amely megfelel a következő kritériumoknak:
   i. érvényessége legalább három hónappal meghaladja a tagállamok területéről történő tervezett távozás időpontját. Sürgős és indokolt esetben azonban e kötelezettségtől el lehet tekinteni;
   ii. a megelőző tíz éven belül bocsátották ki;

[…]

c) igazolják a tervezett tartózkodás célját és körülményeit, és megfelelő anyagi fedezettel rendelkeznek mind a tervezett tartózkodás időtartamára, mind pedig a származási országba való visszatéréshez vagy egy olyan harmadik országba történő átutazáshoz, ahová őket biztosan beengedik, illetve képesek ezt a fedezetet jogszerűen biztosítani;

[…]

e) nem jelentenek veszélyt a tagállamok közrendjére, belső biztonságára, közegészségügyére vagy nemzetközi kapcsolataira, különösen nem állnak a tagállamok nemzeti adatbázisaiban szereplő ugyanezen okok miatt beutazási tilalmat elrendelő figyelmeztető jelzés hatálya alatt."

A 96/71/EK irányelv

6 A munkavállalók szolgáltatások nyújtása keretében történő kiküldetéséről szóló, 1996. december 16-i 96/71/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 1997. L 18., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 2. kötet, 431. o.; helyesbítés: HL 2015. L 111., 34. o.) (20) preambulumbekezdése kimondja:

„mivel ez az irányelv nem érinti sem a Közösség által harmadik országgal kötött megállapodásokat, sem a harmadik országbeli szolgáltatóknak a tagállamok területére való belépésére vonatkozó tagállami jogszabályokat; mivel ez az irányelv nem érinti továbbá a harmadik országbeli munkavállalóknak a belépésére, tartózkodására és foglalkoztatására vonatkozó nemzeti jogszabályokat”.

7 Ezen irányelv 1. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Ezt az irányelvet arra, a tagállamban letelepedett vállalkozásra kell alkalmazni, amely a szolgáltatások transznacionális nyújtása keretében munkavállalókat küld egy másik tagállam területére a (3) bekezdéssel összhangban.”

Az 1030/2002/EK rendelet

8 A harmadik országok állampolgárai tartózkodási engedélye egységes formátumának megállapításáról szóló, 2002. június 13-i 1030/2002/EK tanácsi rendelet (HL 2002. L 157., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 3. o.) 1. cikke kimondja:

„(1) A tagállamok által harmadik országok állampolgárai számára kiadott tartózkodási engedélyeket egységes formátumban állítják ki, és elegendő helyet biztosítanak rajta a mellékletben megállapított adatok számára. […] Az egységes formátum megfelelő mezőjében minden egyes tagállam olyan fontos kiegészítő információkat adhat meg, amelyek az engedély fajtájára és az érintett személy jogállására vonatkoznak, különös tekintettel az azzal kapcsolatos információkra, hogy az illető számára engedélyezett-e a munkavállalás.

(2) E rendelet alkalmazásában

a) »tartózkodási engedély« az alábbiak kivételével a tagállam hatóságai által kiadott bármely engedély, amely lehetővé teszi, hogy egy harmadik ország állampolgára jogszerűen tartózkodjon a területén […]”

9 E rendelet 2. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A 7. cikk (2) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően további műszaki előírásokat állapítanak meg a tartózkodási engedélyek egységes formátumára vonatkozóan […]”

Az 883/2004/EK rendelet

10 A 465/2012/EU rendelettel (HL 2012. L 149., 4. o.) módosított, a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló, 2004. április 29-i 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2004. L 166., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 5. kötet, 72. o.) 12. cikkének (1) bekezdése a következők szerint rendelkezik:

„Az a személy, aki a tagállamok egyikében munkavállalóként végzi tevékenységét olyan munkáltató alkalmazásában, aki tevékenységeit szokásosan abban a tagállamban végzi, és akit az említett munkáltató egy másik tagállamba küld, hogy a munkáltató nevében ott munkát végezzen, továbbra is az előbb említett tagállam jogszabályainak a hatálya alá tartozik, feltéve, hogy az ilyen munkavégzés várható időtartama nem haladja meg a huszonnégy hónapot, és a szóban forgó személy kiküldetése nem egy másik személy leváltása céljából történik.”

A 2004/38/EK irányelv

11 Az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2004. L 158., 77. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 5. kötet, 46. o.; helyesbítés: HL 2009. L 274., 47. o.) 3. cikkének (1) bekezdése az alábbiak szerint rendelkezik:

„Ezt az irányelvet kell alkalmazni mindazokra az uniós polgárokra, akik olyan tagállamba költöznek [helyesen: mennek], vagy olyan tagállamban tartózkodnak, amelynek nem állampolgárai, valamint az őket kísérő vagy hozzájuk csatlakozó, a 2. cikk 2. pontjában meghatározott családtagjaikra.”

12 Ezen irányelv 9. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A tagállamok tartózkodási kártyát állítanak ki egy uniós polgár azon családtagjai számára, akik nem valamelyik tagállam állampolgárai, ha a tartózkodás tervezett időtartama meghaladja a három hónapot.”

A 2006/123/EK irányelv

13 A belső piaci szolgáltatásokról szóló, 2006. december 12-i 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2006. L 376., 36. o.; helyesbítés: HL 2014. L 287., 33. o.) „További eltérések a szolgáltatásnyújtás szabadságának elvétől” című 17. cikke az alábbiak szerint rendelkezik:

„A 16. cikk[, amely a szolgáltatók azon jogát konkretizálja, hogy szolgáltatást nyújthatnak a letelepedési helyük szerinti tagállamtól eltérő tagállamban,] nem alkalmazandó a következőkre:

[…]

9. azon harmadik országbeli állampolgárok vonatkozásában, akik szolgáltatásnyújtással összefüggésben másik tagállamba költöznek, a tagállamok azon lehetősége, hogy vízumot vagy tartózkodási engedélyt kérjenek azon harmadik országbeli állampolgároktól, akik nem tartoznak [az SMVE] 21. cikkében előírt kölcsönös elismerési rendszer hatálya alá, vagy az a

lehetőség, hogy a harmadik országbeli állampolgárokat arra kötelezzék, hogy a szolgáltatásnyújtás helye szerinti tagállamba történő beutazáskor vagy azt követően jelentkezzenek az illetékes hatóságoknál;

[…]”

A 2009/52/EK irányelv

14 Az illegálisan tartózkodó harmadik országbeli állampolgárokat foglalkoztató munkáltatókkal szembeni szankciókra és intézkedésekre vonatkozó minimumszabályokról szóló, 2009. június 18-i 2009/52/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2009. L 168., 24. o.; helyesbítés: HL 2012. L 208., 22. o.) (1)–(3) preambulumbekezdése kimondja:

„(1) Az Európai Tanács a 2006. december 14–15-i ülésén egyetértett abban, hogy az illegális bevándorlás elleni küzdelemben erősíteni kell a tagállamok közötti együttműködést, valamint hogy az illegális foglalkoztatással szemben szigorúbb intézkedéseket kell hozni tagállami és uniós szinten egyaránt.

(2) Az EU-ba irányuló illegális bevándorlást vonzó egyik legfontosabb tényező, hogy a megkívánt jogállás nélkül is munkát lehet találni az EU-ban. Az illegális bevándorlással és az illegális tartózkodással szembeni fellépésnek ezért intézkedéseket kell tartalmaznia ezen vonzó tényező leküzdésére is.

(3) Ezen intézkedések középpontjába az EU-ban jogosulatlanul tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok foglalkoztatási tilalmát kell állítani, amit a tilalmat megsértő munkáltatókkal szemben szankciók egészítenek ki.”

15 Ezen irányelv 2. cikkének b) pontja alapján az irányelv különös alkalmazásában „illegálisan tartózkodó harmadik országbeli állampolgár” az „olyan, valamely tagállam területén tartózkodó harmadik országbeli állampolgár, aki nem vagy már nem teljesíti az adott tagállamban való tartózkodás feltételeit”.

16 Ugyanezen irányelv 3. cikkének (1) bekezdése a következőket mondja ki:

„A tagállamok megtiltják az illegálisan tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok foglalkoztatását.”

A 2011/98/EU irányelv

17 A harmadik országbeli állampolgárok valamely tagállam területén való tartózkodására és munkavállalására vonatkozó összevont engedélyre irányuló összevont kérelmezési eljárásról, valamint a harmadik országból származó, valamely tagállam területén jogszerűen tartózkodó munkavállalók közös jogairól szóló, 2011. december 13-i 2011/98/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2011. L 343., 1. o.) 1. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Ez az irányelv meghatározza:

a) a harmadik országbeli állampolgárok valamely tagállam területén munkavállalás céljából való tartózkodását szolgáló összevont engedély kiállítására irányuló összevont kérelmezési eljárást tartózkodásuk engedélyezésének egyszerűsítése és jogállásuk ellenőrzésének megkönnyítése érdekében […]

[…]”

18 Ezen irányelv 3. cikkének (2) bekezdése értelmében:

„Ez az irányelv nem alkalmazandó azon harmadik országbeli állampolgárokra,

[…]

c) akik kiküldetésben vannak, kiküldetésük időtartama alatt;

[…]”

19 Az említett irányelv „Összevont engedély” című 6. cikke az alábbiak szerint rendelkezik:

„(1) A tagállamok az összevont engedélyt az [1030/2002] rendeletben meghatározott egységes formátumban állítják ki, és a munkavállalás engedélyezésére vonatkozó információkat az említett rendelet melléklete a) pontjának 7.5–9. alpontjával összhangban tüntetik fel.

A tagállamok papír formátumú dokumentumon kiegészítő információkat is feltüntethetnek a harmadik országbeli állampolgár munkaviszonyával kapcsolatban (úgymint a munkáltató neve és címe, munkahely, munkakör, munkaidő, javadalmazás), illetve az [1030/2002] rendelet 4. cikkében és a rendelet melléklete a) pontjának 16. alpontjában említettek szerint elektronikus formátumban is tárolhatnak ilyen adatokat.

(2) Az összevont engedély kiállításakor a tagállamok nem állíthatnak ki további engedélyt a munkaerőpiaci hozzáférésre való jogosultság igazolására.”

20 Ugyanezen irányelvnek a „Munkavállalástól eltérő célra kiállított tartózkodási engedély” című 7. cikke a következőket írja elő:

„(1) Az [1030/2002] rendelet szerinti tartózkodási engedélyek kiállításakor a tagállamok az engedély típusától függetlenül feltüntetik a munkavállalás engedélyezésére vonatkozó információkat.

A tagállamok papír formátumú dokumentumon kiegészítő információkat is feltüntethetnek a harmadik országbeli állampolgár munkaviszonyával kapcsolatban (úgymint a munkáltató neve és címe, munkahely, munkakör, munkaidő, javadalmazás), illetve az [1030/2002] rendelet 4. cikkében és a rendelet melléklete a) pontjának 16. alpontjában említettek szerint elektronikus formátumban is tárolhatnak ilyen adatokat.

(2) Az [1030/2002] rendelet szerinti tartózkodási engedélyek kiállításakor a tagállamok nem állíthatnak ki további engedélyt a munkaerőpiaci hozzáférésre való jogosultság igazolására.”

A 2003/109/EK irányelv

21 A harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról szóló, 2003. november 25-i 2003/109/EK tanácsi irányelv (HL 2004. L 16., 44. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 272. o.) 3. cikkének (2) bekezdése kimondja:

„Ezen irányelv nem alkalmazandó harmadik országok olyan állampolgáraira, akik:

[…]

e) kizárólag ideiglenesen tartózkodnak a tagállamban, pl. mint au pair vagy idénymunkás, egy szolgáltató által határokon átnyúló szolgáltatások biztosítására kiküldött munkavállaló vagy határokon átnyúló szolgáltatásokat nyújtó szolgáltató, illetve olyan esetekben, amikor a tartózkodási engedélyük formálisan korlátozott;”

A 2014/67/EU irányelv

22 A munkavállalók szolgáltatások nyújtása keretében történő kiküldetéséről szóló 96/71/EK irányelv érvényesítéséről és a belső piaci információs rendszer keretében történő igazgatási együttműködésről szóló 1024/2012/EU rendelet (az IMI-rendelet) módosításáról szóló, 2014. május 15-i 2014/67/EU irányelv (HL 2014. L 159., 11. o.) „Adminisztratív követelmények és ellenőrzési intézkedések” című 9. cikkének (1)–(3) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(1) A tagállamok kizárólag olyan közigazgatási követelményeket és ellenőrzési intézkedéseket írhatnak elő, amelyek az ezen irányelvben, valamint a [96/71] irányelvben foglalt kötelezettségeknek való megfelelés hatékony nyomon követéséhez szükségesek, és az uniós joggal összhangban indokoltak és arányosak.

E célból a tagállamok mindenekelőtt az alábbi intézkedéseket írhatják elő:

a) a más tagállamban letelepedett szolgáltatókat terhelő, arra vonatkozó kötelezettség, hogy a felelős nemzeti illetékes hatóságoknak legkésőbb a szolgáltatásnyújtási tevékenység megkezdésekor egy egyszerű nyilatkozatot tegyenek a fogadó tagállam hivatalos nyelvén/nyelvein vagy a fogadó tagállam által elfogadott más nyelv(ek)en, amely tartalmazza az ahhoz szükséges releváns információkat, hogy a munkavégzés helyén ellenőrizhetők legyenek a helyzetükkel kapcsolatos tények, többek között:
   i. a szolgáltató kiléte;
   ii. előzetes becslés az egyértelműen azonosítható kiküldött munkavállalók számáról;
   iii. az e) és f) pontban említett személyek;
   iv. a kiküldetés tervezett időtartama, kezdete és vége;

v. a munkavégzés helyének címe(i);
vi. a kiküldetésre okot adó szolgáltatások jellege;

b) arra vonatkozó kötelezettség, hogy a munkaszerződést vagy egy, [a munkaadónak a munkavállalóval szembeni, a szerződés, illetve a munkaviszony feltételeire vonatkozó tájékoztatási kötelezettségéről szóló, 1991. október 14-i 91/533/EGK tanácsi irányelv (HL 1991. L 288., 32. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 2. kötet, 3. o.)] szerinti, azzal egyenértékű dokumentumot, beleértve adott esetben az említett irányelv 4. cikkében említett kiegészítő információkat is, a fizetési papírokat, a napi munkaidő kezdetét, végét és időtartamát feltüntető munkaidő-nyilvántartó lapokat és a bérkifizetést igazoló dokumentumokat vagy az ezekkel egyenértékű dokumentumok másolatát a kiküldetés ideje alatt megőrizzék vagy rendelkezésre bocsássák és/vagy papíralapú vagy elektronikus másolatban megőrizzék egy, a területükön – például a munkavégzés helyén vagy az építési területen, vagy a közlekedési ágazatban dolgozó utazó munkavállalók esetében a tevékenység bázisán vagy a járműben, amellyel a szolgáltatást nyújtják – hozzáférhető és egyértelműen meghatározott helyen;

c) a b) pontban említett dokumentumok átadásának kötelezettsége a kiküldetési idő lejártát követő ésszerű időtartamon belül, a fogadó tagállam hatóságainak kérésére;

d) a b) pontban említett dokumentumoknak a fogadó tagállam hivatalos nyelvére/nyelveire vagy a fogadó tagállam által elfogadott más nyelv(ek)re történő lefordítására irányuló kötelezettség;

e) a szolgáltatásnyújtás helye szerinti fogadó tagállambeli illetékes hatóságokkal való kapcsolattartásért, valamint szükség szerint a dokumentumok és/vagy értesítések kiküldéséért és átvételéért felelős személy kijelölésének kötelezettsége;

f) képviselőként eljáró kapcsolattartó személy kinevezésének kötelezettsége, akin keresztül az érintett szociális partnerek a szolgáltatásnyújtás ideje alatt szükség esetén kapcsolatba léphetnek a szolgáltatóval a fogadó tagállamon belüli kollektív tárgyalások folytatására való felkérése céljából, a nemzeti jognak és/vagy gyakorlatnak megfelelően. Ez a személy lehet az e) pontban említettől eltérő személy, és nem szükséges a fogadó államban tartózkodnia, de ésszerű és indokolt kérés esetén rendelkezésre kell állnia.

(2) A tagállamok egyéb adminisztratív követelményeket és ellenőrzési intézkedéseket is előírhatnak, amennyiben olyan további helyzetek vagy új fejlemények merülnek fel, amelyek esetében a meglévő adminisztratív követelmények és ellenőrzési intézkedések nem tűnnek elégségesnek vagy eléggé hatékonynak a [96/71] irányelvben és ezen irányelvben előírt kötelezettségeknek való megfelelés hatékony nyomon követése céljából, feltéve, hogy az ilyen egyéb követelmények és intézkedések indokoltak és arányosak.

(3) E cikk egyik rendelkezése sem érinti a munkavállalók védelmére vagy foglalkoztatására vonatkozó uniós jogszabályokból – köztük [a munkavállalók munkahelyi biztonságának és egészségvédelmének javítását ösztönző intézkedések bevezetéséről szóló, 1989. június 12-i] 89/391/EGK tanácsi irányelvből [(HL 1989. L 183., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 1. kötet, 349. o.)] és a [883/2004] rendeletből – és/vagy a nemzeti jogból fakadó egyéb kötelezettségeket, feltéve, hogy azok az adott tagállamban letelepedett vállalkozásokra egyaránt alkalmazandók, továbbá indokoltak és arányosak.”

A holland jog

A külföldiek munkavállalásáról szóló törvény

23 Az 1994. december 21-i Wet arbeid vreemdelingen (a külföldiek munkavállalásáról szóló törvény, Stb. 1994., 959. sz.) 2. cikkének 1 bekezdése kimondja:

„A munkáltató nem foglalkoztathat Hollandiában olyan külföldi állampolgárt, aki nem rendelkezik munkavállalási engedéllyel, vagy az e munkavállalónál való munkavégzést lehetővé tévő egyedi engedéllyel.”

A külföldiek munkavállalásáról szóló törvény végrehajtási rendelete

24 A Besluit uitvoering Wet arbeid vreemdelingen (a külföldiek munkavállalásáról szóló törvény végrehajtási rendelete) 1e. cikke (1) bekezdésének az alapügy tényállása idején alkalmazandó változata a következőket írja elő:

„A külföldiek munkavállalásáról szóló törvény 2. cikkének 1 bekezdésében foglalt tilalom nem vonatkozik az olyan külföldi állampolgárra, aki határokon átnyúló szolgáltatásnyújtás keretében Hollandiában ideiglenesen munkát végez egy Hollandián kívül, az Európai Unió valamely másik tagállamában, az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes másik államban vagy Svájcban letelepedett munkáltató számára, feltéve, hogy:

a. a külföldi állampolgár a munkáltató székhelye szerinti országban a munkáltató munkavállalójaként történő munkavállaláshoz szükséges valamennyi tartózkodási, munkavállalási és társadalombiztosítási feltételnek megfelel;

b. a külföldi állampolgár hasonló munkát végez, mint amelyre a munkáltató székhelye szerinti országban jogosult;

c. a külföldi állampolgár kizárólag olyan másik külföldi állampolgár helyettesítője, aki hasonló munkát végzett, ha a szolgáltatásnyújtás megállapodás szerinti teljes időtartamát nem lépik túl; és

d. a munkáltató ténylegesen […] jelentős tevékenységet végez”.

Az Európai Unióban tevékenykedő kiküldött munkavállalók foglalkoztatási feltételeiről szóló törvény

25 A 2016. június 1-i Wet arbeidsvoorwaarden gedetacheerde werknemers in de Europese Unie (az Európai Unióban tevékenykedő kiküldött munkavállalók foglalkoztatási feltételeiről szóló törvény, Stb. 2016., 219. sz.; a továbbiakban: WagwEU) 8. cikkének 1–4 bekezdése értelmében:

„1 A munkavállalót Hollandiába kiküldő szolgáltatásnyújtó köteles ezt írásban vagy elektronikus úton bejelenteni a [Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (szociális és munkaügyi miniszter, Hollandia)] részére a tevékenység megkezdése előtt. A szolgáltatásnyújtó bejelentésének tartalmaznia kell a következőket:

a. a szolgáltató személye;

b. a szolgáltatás igénybe vevője és a kiküldött munkavállaló személye;

c. a 7. cikkben említett kapcsolattartó személy;

d. a bérek kifizetéséért felelős természetes vagy jogi személy;

e. a tevékenység jellege és várható időtartama;

f. a munkavégzés helyének címe; és

g. az alkalmazandó szociális biztonsági rendszerekhez való hozzájárulások.

2 Ha a munkavállalót Hollandiába kiküldő szolgáltatásnyújtó a tevékenység megkezdése előtt írásos vagy elektronikus másolatot ad a szolgáltatás igénybevevőjének az 1 bekezdésben hivatkozott bejelentésről, annak tartalmaznia kell legalább a munkavállaló és a kiküldött munkavállaló személyére, a munkavégzés helyének címére, valamint a tevékenység jellegére és időtartamára vonatkozó információkat.

3 A szolgáltatás igénybevevője ellenőrzi, hogy a 2 bekezdésben hivatkozott bejelentés másolata tartalmazza-e a 2 bekezdésben említett információkat, és legkésőbb a tevékenység megkezdését követő öt munkanapon belül írásban vagy elektronikus úton bejelenti [a szociális és munkaügyi miniszternek] a másolat bármely pontatlanságát vagy átvételének elmulasztását.

4 A [szociális és munkaügyi miniszter] által e cikk alapján kezelt adatokat közölni kell a közigazgatási és felügyeleti szervekkel, amennyiben azok a határon átnyúló szolgáltatásnyújtással kapcsolatos feladataik ellátásához szükségesek.”

Az Európai Unióban tevékenykedő kiküldött munkavállalók foglalkoztatási feltételeiről szóló rendelet

26 A Besluit arbeidsvoorwaarden gedetacheerde werknemers in de Europese Unie (az Európai Unióban tevékenykedő kiküldött munkavállalók foglalkoztatási feltételeiről szóló rendelet) 3. cikke 2 bekezdésének szövege a következő:

„A [szociális és munkaügyi miniszter] jogosult és köteles kérelemre ingyenesen az Immigratie- en Naturalisatiedienst [(bevándorlási és honosítási szolgálat, Hollandia; a továbbiakban: IND)]

rendelkezésére bocsátani a szolgáltatásnyújtókra, a szolgáltatások igénybevevőire, a kapcsolattartókra, a bérek kifizetéséért felelős személyekre és a kiküldött munkavállalókra vonatkozó, a [WagwEU] 8. cikkével összefüggésben kezelt adatokat, beleértve a nemzeti azonosító számot is, amennyiben ezek az adatok a Vreemdelingenwet 2000 [a külföldiek jogállásáról szóló 2000. évi törvény] végrehajtásához kapcsolódó feladatok ellátásához szükségesek."

27 E rendelet 11. cikkének 3 bekezdése értelmében a szolgáltatásnyújtó a WagwEU 8. cikkének 1 bekezdésében foglalt adatokon felül a jogszerű foglalkoztatás végének időpontjáról is adatot szolgáltat.

A külföldiek jogállásáról szóló 2000. évi törvény

28 A külföldiek jogállásáról szóló 2000. évi törvény 14. cikke 1 bekezdésének a. pontja és 3 bekezdése kimondja:

„1 [A Minister van Justitie en Veiligheid (szociális és munkaügyi miniszter, Hollandia)] jogosult:

a. a határozott időre szóló tartózkodási engedély kiállítása iránti kérelem jóváhagyására, elutasítására vagy figyelmen kívül hagyására;

[…].

3 A határozott időre szóló tartózkodási engedély megadása a tartózkodás engedélyezésének céljával kapcsolatos korlátozásokhoz kötött. Az engedéllyel kapcsolatban további követelmények is előírhatók. Az engedély megadására, módosítására és hivatalból történő megújítására, a korlátozásokra és követelményekre vonatkozó szabályokat közigazgatási rendeletben vagy ilyen rendelet alapján lehet megállapítani."

A külföldiekről szóló 2000. évi rendelet

29 A Vreemdelingenbesluit 2000 (a külföldiek jogállásáról szóló 2000. évi rendelet, Stb. 2000., 497. sz.) alapügyre alkalmazandó 3.31a. cikke 1 bekezdésének szövege a következő

„A határozott időre szóló rendes tartózkodási engedély a Besluit uitvoering Wet arbeid vreemdelingen 2022 [(a külföldiek foglalkoztatásáról szóló törvény 2022. évi végrehajtási rendelete)] 4.6. cikke szerinti határon átnyúló szolgáltatásnyújtás keretében végzett tevékenységgel kapcsolatos korlátozás mellett adható ki, ha a [WagwEU] 8. cikke szerinti bejelentést megküldték, az e cikkben, valamint [az Európai Unióba kiküldött munkavállalók foglalkoztatási feltételeiről szóló rendelet] 11. cikkének 3 bekezdésében előírt információkkal ellátva."

30 A külföldiek jogállásáról szóló 2000. évi rendelet alapügyre alkalmazandó 3.4. cikke 1 bekezdésének i. pontja értelmében:

„A [külföldiek jogállásáról szóló 2000. évi törvény] 14. cikkének 3 bekezdésében foglalt korlátozások a következőkhöz kapcsolódnak:

[…]

i. határokon átnyúló szolgáltatásnyújtás."

31 E rendelet 3.58. cikke 1 bekezdésének i. pontja és az alapügy tényállásának időpontjában alkalmazandó 2001. március 2-i Vreemdelingencirculaire 2000 (a külföldiek jogállásáról szóló 2000. évi körlevél, Stcrt. 2001., 64. sz.) B5/3.1. része alapján az IND tartózkodási engedélyt ad ki a határokon átnyúló szolgáltatásnyújtás céljából, amelynek érvényességi ideje megegyezik a külföldiek munkavállalásáról szóló törvény végrehajtási rendelete – alapügy tényállásának időpontjában alkalmazandó – 1. cikkének 2 bekezdésében említett tevékenység időtartamával, de az a két évet nem haladhatja meg.

A külföldiek jogállásáról szóló 2000. évi szabályozás

32 A 2000. december 18-i Voorschrift Vreemdelingen 2000 (a külföldiek jogállásáról szóló 2000. évi szabályozás, Stcrt. 2001., 10. sz.) 3.34. cikke kimondja, hogy az a külföldi állampolgár, aki nem rendelkezik a tartózkodási kérelem célja vonatkozásában érvényes ideiglenes tartózkodási engedéllyel, a határokon átnyúló szolgáltatások nyújtásának céljából kiadott tartózkodási engedély megadása, módosítása vagy megújítása iránti kérelem elintézéséért díjat köteles fizetni.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

33 Az alapeljárás felperesei, akik ukrán állampolgárok, a szlovák hatóságok által kiállított, 2020. november 21-ig érvényes ideiglenes tartózkodási engedéllyel rendelkeztek. A szlovák jog szerinti ROBI spol s.r.o. társaságnál dolgoznak, amely a rotterdami kikötőben (Hollandia) ellátandó feladatok végzésére kiküldte őket az Ivens N. V.-hez, amely egy holland jog szerinti társaság.

34 E célból a ROBI 2019. december 4-én bejelentette a hatáskörrel rendelkező holland hatóságoknak az e felperesek kiküldetésével ellátandó tevékenység jellegét és tervezett időtartamát, amely eredetileg 2019. december 6-tól 2020. március 4-ig tartott volna. 2020. február 28-i bejelentésével a ROBI e tevékenység 2021. december 31-ig történő meghosszabbításáról tájékoztatta e hatóságokat.

35 Mivel az említett tevékenység tervezett időtartama meghaladta az SMVE 21. cikkének (1) bekezdése alapján a valamely tagállam által kiadott tartózkodási engedéllyel rendelkező külföldit bármely 180 napos időszakban 90 napig megillető szabad mozgáshoz való jog időtartamát, a ROBI 2020. március 6-án az alapeljárás valamennyi felperese nevében és javára határozott időre szóló rendes tartózkodási engedély kiállítását kérte a holland hatóságoknál. Az egyes kérelmek elbírálása a kérelmezők egyéni helyzetétől függően 290 vagy 320 euró összegű díj megfizetését vonta maga után.

36 Az államtitkár nevében eljáró IND kiállította a kért tartózkodási engedélyeket. E tartózkodási engedélyek érvényességi ideje ugyanakkor az alapeljárás felperesei részére kiállított szlovák ideiglenes tartózkodási engedélyek érvényességi idejére korlátozódott, azaz rövidebb volt a felperesek tervezett hollandiai kiküldetésével ellátandó tevékenység időtartamánál.

37 A kérdést előterjesztő bíróság által meg nem határozott időpontban az alapeljárás felperesei panaszt nyújtottak be a számukra tartózkodási engedélyt megadó valamennyi határozattal szemben. Ebben vitatták mind a határokon átnyúló szolgáltatások nyújtásához szükséges tartózkodási engedély megszerzésének kötelezettségét, mind pedig a kiadott tartózkodási engedélyek érvényességi idejét és az ezen engedélyek iránti kérelmek elbírálásáért fizetendő díjakat.

38 Az IND közigazgatási meghallgatási bizottsága 2021. március 16-án megvizsgálta e panaszokat, és ezt követően az államtitkár 2021. április 7-i határozataival az említett panaszokat mint megalapozatlanokat elutasította.

39 2021. május 7-én az alapeljárás egyes felperesei nevében és javára a ROBI új tartózkodási engedély iránti kérelmeket nyújtott be a holland hatóságokhoz, amelyek alátámasztása érdekében arra hivatkozott, hogy a szlovák hatóságok e felperesek részére 2022. március 31-ig érvényes új tartózkodási engedélyeket adtak ki.

40 Az államtitkár nevében eljáró IND e kérelmeknek helyt adott, és az érintett felperesek részére a tevékenység befejezésének a ROBI által a holland hatóságok részére bejelentett időpontjáig, azaz 2021. december 31-ig érvényes tartózkodási engedélyeket adott ki.

41 Egyébként a ROBI 2022. május 20-án ismét tartózkodási engedély iránti kérelmeket nyújtott be több felperes vonatkozásában annak érdekében, hogy őket Hollandián belül egy másik tevékenységhez átirányíthassa.

42 Ezzel párhuzamosan az alapeljárás felperesei a 2021. április 7-i határozatok megsemmisítése iránti keresetet terjesztettek elő a kérdést előterjesztő bíróságnál az EUMSZ 56. és EUMSZ 57. cikk megsértésére alapított indokolással.

43 E bíróság előtt az alapügy felperesei vitatják azt a kötelezettséget, miszerint a határokon átnyúló szolgáltatásnyújtás keretében valamely tagállamban letelepedett szolgáltatásnyújtó által foglalkoztatott, harmadik országbeli állampolgár munkavállalóknak az SMVE 21. cikkének (1) bekezdésében foglalt 90 napos időszak lejártát követően az e tagállamban kiadott tartózkodási engedélyen kívül tartózkodási engedéllyel is rendelkezniük kell a szolgáltatásnyújtás teljesítése szerinti tagállamban. Azt állítják, hogy ez a kötelezettség megkettőzi a határokon átnyúló szolgáltatásnyújtást megelőző bejelentési eljárást. Úgy vélik, hogy az a körülmény, hogy a holland hatóságok által számukra kiállított tartózkodási engedélyek időtartama a szlovák tartózkodási engedélyük érvényességi idejére, és legfeljebb két évre korlátozódik, az EUMSZ 56. és EUMSZ 57. cikkben biztosított szolgáltatásnyújtás szabadsága indokolatlan korlátozásának minősül. Végül arra hivatkoznak, hogy a hollandiai tartózkodási engedély iránti kérelmek után fizetendő díjak összege nem egyeztethető össze az uniós joggal, mivel ez az összeg magasabb, mint az uniós polgárok részére kiállított jogszerű tartózkodási igazolásokért fizetendő összeg. Az államtitkár az alapeljárás felperesei által előadott valamennyi érvet vitatja.

44 Ezzel összefüggésben a kérdést előterjesztő bíróság hangsúlyozza, hogy a 2006. szeptember 21-i Bizottság kontra Ausztria ítélet (C-168/04, EU:C:2006:595, 31. és 32. pont) alapjául szolgáló ügyben az Európai Bizottság arra hivatkozott, hogy a szolgáltatás szabad nyújtása keretében valamennyi szolgáltatásnyújtó „származékos jogot” biztosít alkalmazottainak arra, hogy a szolgáltatás nyújtásához szükséges időtartamra tartózkodási engedélyt kapjanak, valamint hogy a tartózkodási jogra vonatkozó határozat tisztán formális jellegű, és azt automatikusan el kell ismerni. Márpedig a Bíróság ebben az ügyben megállapította, hogy az Osztrák Köztársaság nem teljesítette az EK 49. cikkből (jelenleg EUMSZ 56. cikk) eredő kötelezettségeit. Ennélfogva e bíróság felteszi a kérdést, hogy a szolgáltatásnyújtás szabadságához való, az EUMSZ 56. és EUMSZ 57. cikkben foglalt jog nem biztosít-e „származékos tartózkodási jogot” a határokon átnyúló szolgáltatásnyújtás keretében kiküldött munkavállalók számára.

45 Végső soron a kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy ellentétes-e a szolgáltatásnyújtás szabadságára vonatkozó minden korlátozás megszüntetésére irányuló, az EUMSZ 56. cikkből eredő kötelezettséggel, ha az egyik tagállamba irányuló kiküldetéshez egy másik tagállamban letelepedett szolgáltatásnyújtó alkalmazásában álló, harmadik ország állampolgárságával rendelkező munkavállalóktól megkövetelhető, hogy egyedi tartózkodási engedéllyel rendelkezzenek, amennyiben – mint a jelen ügyben is – a nemzeti szabályozás már előírja, hogy a harmadik országbeli állampolgár munkavállalók másik tagállamban letelepedett munkáltató általi kiküldetését be kell jelenteni, és e bejelentésnek ugyanazon információkat kell tartalmaznia, mint amelyek a fogadó tagállamban a tartózkodási engedély kiállításához szükségesek. Ugyanis, jóllehet a tartózkodási engedélyre vonatkozó követelményt csak egy 90 napos időszak lejártát követően kell alkalmazni, egy ilyen követelmény akkor is az előzetes engedélyezéssel eshet egy tekintet alá, amely eljárás a szolgáltatásnyújtás szabadsága korlátozásának minősülhet.

46 Végül, annak megállapítása esetén, hogy megkövetelhető ilyen tartózkodási engedély, a kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ egyrészt, hogy a holland jogszabályok korlátozhatják-e a szolgáltatásnyújtó székhelye szerinti tagállamban kiadott munkavállalási és tartózkodási engedély érvényességi idejére, de legfeljebb kétéves időtartamra ezen engedély érvényességi idejét, másrészt hogy az említett tartózkodási engedély kérelmezője kötelezhető-e olyan díj megfizetésére, amelynek összege ötszöröse a jogszerű tartózkodásra vonatkozó igazolás uniós polgár részére történő kiállításáért fizetendő díjaknak.

47 E körülmények között a rechtbank Den Haag, zittingsplaats Middelburg (Middelburgban eljáró hágai bíróság, Hollandia) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) Magában foglalja-e a szolgáltatásnyújtás EUMSZ 56. és EUMSZ 57. cikk által biztosított szabadsága a valamely tagállamban székhellyel rendelkező szolgáltatásnyújtó vállalkozás által valamely másik tagállamban foglalkoztatható harmadik országbeli állampolgár munkavállalók utóbbi tagállamban fennálló, az említett jogból származtatott tartózkodási jogát?

2) Amennyiben nem: ellentétes-e az EUMSZ 56. cikkel, hogy a szolgáltatásnyújtó vállalkozás egyszerű bejelentési kötelezettségén túlmenően minden egyes munkavállaló számára tartózkodási engedélyt kell kérni, ha a szolgáltatásnyújtás időtartama meghaladja a három hónapot?

3) Amennyiben nem: ellentétes-e az EUMSZ 56. cikkel
   a) az olyan nemzeti jogszabályi rendelkezés, amely szerint az ilyen tartózkodási engedély érvényességi ideje a szolgáltatásnyújtás időtartamától függetlenül nem haladhatja meg a két évet?
   b) az ilyen tartózkodási engedély érvényességi idejének a szolgáltatásnyújtó vállalkozás székhelye szerinti tagállamban kiadott munkavállalási és tartózkodási engedély érvényességi idejére való korlátozása?
   c) minden egyes (meghosszabbítás iránti) kérelem után olyan díj felszámítása, amelynek összege megegyezik a harmadik országbeli állampolgár által a munkavállalási engedélyért fizetendő díjjal, de ötszöröse az uniós polgár jogszerű tartózkodására vonatkozó igazolásért fizetendő díjnak?”

Az első kérdésről

48 Az előterjesztő bíróság első kérdésével lényegében arra vár választ, hogy az EUMSZ 56. és EUMSZ 57. cikkben biztosított szolgáltatásnyújtás szabadságát úgy kell-e értelmezni, hogy az egyik tagállamba egy másik tagállamban letelepedett szolgáltatásnyújtó által kiküldött harmadik országbeli állampolgár munkavállalók „származékos tartózkodási jogát” automatikusan el kell ismerni.

49 E tekintetben az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből kitűnik, hogy a kérdést előterjesztő bíróság a „származékos tartózkodási jog” fogalmának alkalmazásakor a kiküldetésben lévő, harmadik országbeli állampolgár munkavállalókat megillető tartózkodási jogra utal, amelyet a szolgáltatásnyújtás szabadságához való jog munkáltatójuk általi gyakorlása keletkeztet, és amelynek a létezésére a Bizottság a 2006. szeptember 21-i Bizottság kontra Ausztria ítélet (C-168/04, EU:C:2006:595) alapjául szolgáló ügyben hivatkozott.

50 Márpedig, noha ebben az ítéletben a Bíróság helyt adott a Bizottság által benyújtott kötelezettségszegés megállapítása iránti keresetnek, ilyen tartózkodási jog létezését nem mondta ki. A Bíróság ugyanis annak megállapítása során, hogy az érintett tagállam nem teljesítette a szolgáltatásnyújtás szabadságához való jogból eredő kötelezettségeit, szokásos megközelítése szerint rámutatott egyrészt, hogy a szóban forgó szabályozás bizonyos szempontjai a szolgáltatásnyújtás szabadságának korlátozását eredményezik, másrészt pedig, hogy e korlátozások meghaladják az e tagállam által hivatkozott közérdekű célok megvalósításához szükséges mértéket.

51 Tény, hogy amint azt a főtanácsnok indítványának 35. pontjában hangsúlyozta, a „származékos tartózkodási jog” fogalma általánosabban a Bíróság azon ítélkezési gyakorlatára utal, amely szerint az állampolgárság területén a harmadik államok azon állampolgárai, akik uniós polgárok családtagjai, és akiket a 2004/38 irányelv rendelkezései alapján nem illet meg a tartózkodási jog az ezen uniós polgár állampolgársága szerinti tagállamban, az EUMSZ 21. cikk (1) bekezdése alapján bizonyos esetekben mégis rendelkezhetnek „származékos joggal” (lásd ebben az értelemben: 2018. június 5-i Coman és társai ítélet, C-673/16, EU:C:2018:385, 23. pont; 2018. július 12-i Banger ítélet, C-89/17, EU:C:2018:570, 27. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

52 Emlékeztetni kell azonban arra, hogy e megoldás azon a megfontoláson alapul, hogy e harmadik országbeli állampolgár származékos tartózkodási jogának hiánya visszatartaná az uniós polgárt attól, hogy az EUMSZ 21. cikk (1) bekezdése szerinti, másik tagállam területén való tartózkodáshoz való jogának gyakorlása céljából elhagyja az állampolgársága szerinti tagállamot, mert nem lehetne biztos abban, hogy a származási tagállamba való visszatérése után folytathatja a harmadik ország említett állampolgárával a fogadó tagállamban történő tényleges tartózkodás folyamán kialakított vagy megszilárdított családi életét (lásd ebben az értelemben: 2018. július 12-i Banger ítélet, C-89/17, EU:C:2018:570, 28. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

53 Ebből következik, hogy az ezen ítélkezési gyakorlat értelmében vett származékos tartózkodási jog az EUMSZ 21. cikk (1) bekezdésében az uniós polgár természetes személyek számára biztosított, tagállamok területén való szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogon alapul. Márpedig, amint arra indítványának 36. pontjában a főtanácsnok rámutatott, e jog nem vonatkozik a vállalkozásokra, amelyek az EUMSZ 49. cikkben, illetve az EUMSZ 56. cikkben biztosított letelepedés szabadságára vagy szolgáltatásnyújtás szabadságára hivatkozhatnak.

54 Ezenkívül, amint azt a főtanácsnok indítványának 37. pontjában lényegében hangsúlyozta, egy család tagjai közötti elsőfokú családi kapcsolatokat vagy az ehhez hasonló kapcsolatot kialakító vagy megszilárdító, az Európai Unió Alapjogi Chartájának 7. cikkében garantált magán- és családi élet tiszteletben tartásához való alapvető jogot élvező személyek közötti kapcsolatok nem hasonlíthatók egy vállalkozás és annak munkavállalói közötti kapcsolatokhoz. Ennélfogva a jelen ítélet 51. pontjában említett ítélkezési gyakorlatból még analógia útján sem vonható le az a következtetés, hogy az alapügyben szereplőhöz hasonló helyzetben minden, harmadik ország állampolgárságával rendelkező munkavállaló számára, akit valamely vállalkozás egy másik tagállamba küld azzal a céllal, hogy nevében ott szolgáltatást nyújtson, automatikusan el kell ismerni a jogot, hogy e szolgáltatásnyújtás időtartama alatt e tagállamban tartózkodjon.

55 A fenti megfontolások összességére tekintettel az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy az EUMSZ 56. és EUMSZ 57. cikket úgy kell értelmezni, hogy az egyik tagállamba egy másik tagállamban letelepedett szolgáltatásnyújtó által kiküldött harmadik országbeli állampolgár munkavállalók számára nem kell automatikusan „származékos tartózkodási jogot” elismerni sem a foglalkoztatás helye szerinti, sem a kiküldetés helye szerinti tagállamban.

A második kérdésről

56 Második kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy az EUMSZ 56. cikket úgy kell-e értelmezni, hogy e rendelkezéssel ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amely alapján abban az esetben, ha egy másik tagállamban letelepedett vállalkozás olyan szolgáltatást nyújt az első tagállamban, amelynek időtartama a három hónapot meghaladja, e vállalkozás nemcsak arra köteles, hogy a szolgáltatásnyújtást bejelentse az első tagállam hatóságainak, hanem arra is, hogy az e tagállamba kiküldeni kívánt minden egyes harmadik országbeli állampolgár munkavállaló számára tartózkodási engedélyt szerezzen.

57 Elöljáróban emlékeztetni kell egyrészt arra, hogy – amint az az első kérdésre adott válaszból kitűnik – az, hogy az egyik tagállamban letelepedett munkáltató a szolgáltatásnyújtás szabadságához való jogát gyakorolja, nem keletkeztet az általa e célból egy másik tagállamba kiküldött harmadik országbeli állampolgár munkavállalók számára őket önállóan megillető saját jogot arra, hogy e tagállam területén tartózkodjanak. Következésképpen e második kérdés vizsgálata során kizárólag azt kell figyelembe venni, hogy az alapügyben szereplőhöz hasonló szabályozás miként hathat ki a szolgáltatásnyújtás szabadságához való, e munkáltatót megillető jogra.

58 Másrészt, noha az előterjesztő bíróság a kérdésében nemcsak a szolgáltatásnyújtó azon kötelezettségére hivatkozott, hogy annak a kiküldeni kívánt minden egyes munkavállaló számára tartózkodási engedélyt kell kérnie, hanem az érintett vállalkozás azon kötelezettségére is, hogy a szolgáltatásnyújtást bejelentse, az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből kitűnik, hogy a kérdést előterjesztő bíróság kétségei nem ennek az elkülönülten vett második kötelezettségnek az EUMSZ 56. cikkel való összeegyeztethetősége tekintetében állnak fenn, hanem azok a tartózkodási engedély megszerzésére vonatkozó kötelezettséggel kapcsolatosak, amennyiben az hozzáadódik a szolgáltatásnyújtás bejelentésének kötelezettségéhez.

59 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az EUMSZ 56. és EUMSZ 57. cikkben garantált szolgáltatásnyújtás szabadsága – a szabad mozgáshoz kapcsolódó többi szabadsághoz hasonlóan – csak azokon a területeken alkalmazható, amelyeket nem harmonizáltak kimerítő jelleggel (lásd ebben az értelemben: 2014. július 1-jei Ålands Vindkraft ítélet, C-573/12,

EU:C:2014:2037, 57. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Ennélfogva az előterjesztő bíróság által feltett kérdés megválaszolása érdekében először azt kell megvizsgálni, hogy az előterjesztő bíróság által a kérdésében említetthez hasonló szabályozás egy kimerítő jelleggel harmonizált területre, vagy legalábbis egy ilyen módon harmonizált terület valamely aspektusára vonatkozik-e.

60 Jelen esetben az alapügyben szóban forgó nemzeti szabályozás tárgya a valamely tagállamban jogszerűen alkalmazott, de szolgáltatásnyújtás teljesítése céljából egy másik tagállamba kiküldött harmadik országbeli állampolgár munkavállalók tartózkodási joga. Ennélfogva e szabályozás, mivel címzettjei a valamely másik tagállam területére kiküldött munkavállalók, a 96/71 irányelv, a 2006/123 irányelv, valamint – a harmadik országok állampolgárainak tartózkodási jogára vonatkozó részében – az 1030/2002 rendelet, a 2003/109 irányelv és az SMVE hatálya alá tartozhat.

61 Ugyanakkor, ami először is a 96/71 irányelvet illeti, bár ez a benne foglalt jogok tekintetében alkalmazható a harmadik országok állampolgárságával rendelkező kiküldött munkavállalókra, azonban – (20) preambulumbekezdése értelmében – ez az irányelv nem érinti a harmadik országbeli munkavállalóknak a belépésére, tartózkodására és foglalkoztatására vonatkozó nemzeti jogszabályokat.

62 Ezt követően a 2006/123 irányelv kapcsán nem vitatott, hogy amennyiben valamely szolgáltatásnyújtás ezen irányelv tárgyi hatálya alá tartozik, a szóban forgó nemzeti intézkedést nem az EUMSZ 56. cikk alapján kell vizsgálni (lásd ebben az értelemben: 2023. december 21-i AUTOTECHNICA FLEET SERVICES ítélet, C-278/22, EU:C:2023:1026, 55. pont). Mindazonáltal az említett irányelv 17. cikkének 9. pontjából az következik, hogy az irányelv nem alkalmazandó azon harmadik országbeli állampolgárok vonatkozásában, akik szolgáltatásnyújtással összefüggésben másik tagállamba költöznek.

63 Egyebekben, bár az 1030/2002 rendelet a harmadik országok állampolgárai tartózkodási engedélyének vonatkozásában egységes formátumot vezetett be, e rendelet 1. cikke (2) bekezdése a) pontjának szövegéből kitűnik, hogy a tagállam által ily módon kiadott engedélyek csak e tagállam területén érvényesek.

64 Hasonlóképpen, a 2003/109 irányelv 3. cikke (2) bekezdésének e) pontja kifejezetten tartalmazza, hogy az irányelv nem vonatkozik a harmadik országok olyan állampolgáraira, akik kizárólag ideiglenesen tartózkodnak a tagállamban, pl. mint egy szolgáltató által határokon átnyúló szolgáltatások biztosítására kiküldött munkavállaló.

65 Végül ami az SMVE 21. cikkének (1) bekezdését illeti, e rendelkezés alapján azok a a külföldiek, akik valamely tagállam által kiadott érvényes tartózkodási engedéllyel rendelkeznek, a tartózkodási engedély és érvényes úti okmány birtokában bármely 180 napos időszakban legfeljebb 90 napig szabadon mozoghatnak a többi tagállam területén, feltéve, hogy megfelelnek a Schengeni határellenőrzési kódex 6. cikke (1) bekezdésének a), c) és e) pontjában említett beutazási feltételeknek, és nem szerepelnek az érintett tagállam figyelmeztető jelzésekről vezetett nemzeti listáján. Ezzel szemben a 180 napos időszakon belül 90 napot meghaladó tartózkodás továbbra is a tagállamok kizárólagos hatáskörébe tartozik (lásd ebben az értelemben: 2017. március 7-i X és X ítélet, C-638/16 PPU, EU:C:2017:173, 44. és 51. pont).

66 Ebből következik, hogy uniós jogi szinten nincs harmonizálva a harmadik országbeli állampolgárok valamely tagállam területére – egy másik tagállamban letelepedett szolgáltatásnyújtó vállalkozás általi kiküldetés keretében történő –belépésének és tartózkodásának a kérdése, és ezért az alapügyben szereplőhöz hasonló szabályozást az EUMSZ 56. cikk rendelkezései alapján lehet értékelni (lásd analógia útján: 2006. szeptember 21-i Bizottság kontra Ausztria ítélet, C-168/04, EU:C:2006:595, 59. és 60. pont).

67 Az EUMSZ 56. cikk értelmében tilos az Unión belüli szolgáltatásnyújtás szabadságára vonatkozó minden korlátozás a tagállamok olyan állampolgárai tekintetében, akik nem abban a tagállamban letelepedettek, mint a szolgáltatást igénybe vevő személy. Ilyen korlátozásnak minősülnek többek között azok a nemzeti szabályozások, amelyek adminisztratív vagy gazdasági többletterhet vonnak maguk után, vagy amelyek a tagállamok közötti szolgáltatásnyújtást a kizárólag egy tagállamon belüli szolgáltatásnyújtásnál nehezebbé teszik (lásd ebben az értelemben: 2019. június 18-i Ausztria kontra Németország ítélet, C-591/17, EU:C:2019:504, 135. és 136. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat), és amelyek ekként alkalmasak arra, hogy kevésbé vonzóvá tegyék a más tagállamokban letelepedett és ott jogszerűen szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók tevékenységét.

68 Ezzel szemben az EUMSZ 57. cikk alapján a szolgáltatásnyújtás szabadságához való jog feljogosítja a szolgáltatást nyújtó személyt, hogy a szolgáltatásnyújtás érdekében tevékenységét ideiglenesen a szolgáltatásnyújtás helye szerinti tagállamban is folytathatja az ezen állam saját állampolgáraira irányadó feltételek szerint. Következésképpen főszabály szerint nem tartoznak a korlátozás fogalma alá azok az intézkedések, amelyek ugyanolyan módon érintik a tagállamok közötti, mint a tagállamon belüli szolgáltatásnyújtást, és amelyek egyedüli hatása, hogy – a szóban forgó szolgáltatást teljesítő szolgáltatótól függetlenül – növelik annak költségét (lásd ebben az értelemben: 2019. június 18-i Ausztria kontra Németország ítélet, C-591/17, EU:C:2019:504, 137. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

69 Mindemellett az EUMSZ 56. cikk hatékony érvényesüléstől való megfosztásának elkerülése érdekében az adott tagállamban letelepedett szolgáltatókra alkalmazandó tagállami szabályozás nem alkalmazható teljes egészében ugyanolyan módon a határokon átnyúló tevékenységekre (lásd ebben az értelemben: 1981. december 17-i Webb ítélet, 279/80, EU:C:1981:314, 16. pont; 1991. július 25-i Säger-ítélet, C-76/90, EU:C:1991:331, 13. pont; 2002. január 24-i Portugaia Construções ítélet, C-164/99, EU:C:2002:40, 17. pont).

70 Következésképpen az Unión belüli szolgáltatásnyújtás szabadságára vonatkozó korlátozásának kell tekinteni a valamely tagállam területén történő szolgáltatásnyújtást érintő olyan intézkedéseket, amelyek megkülönböztetés nélkül alkalmazandók ugyan, de figyelmen kívül hagyják a más tagállamban letelepedett és ott jogszerűen hasonló szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók tevékenységére vonatkozóan e tagállamban már megállapított kötelezettségeket, és amelyek ekként tiltják, zavarják vagy kevésbé vonzóvá teszik e szolgáltatók tevékenységét ezen a területen.

71 A jelen ügyben kétségtelen, hogy az ország területén történő szolgáltatásnyújtást érintő szóban forgó szabályozást úgy kell tekinteni, hogy az megkülönböztetés nélkül alkalmazandó, mivel nemcsak a másik tagállamban letelepedett szolgáltatókat kötelezi, hogy megbizonyosodjanak arról, hogy az általuk alkalmazott harmadik országbeli állampolgár munkavállalók tartózkodási engedéllyel rendelkeznek, hanem a belföldön letelepedett szolgáltatókat is.

72 Ettől függetlenül tény, hogy amennyiben a másik tagállamban letelepedett vállalkozások által nyújtott szolgáltatások időtartama meghaladja a három hónapot, e szabályozás e vállalkozásokat további formális kötelezettségek teljesítésére kötelezi azokon felül, amelyeket a 2009/52 irányelvvel összhangban a letelepedésük szerinti tagállam már megállapított ahhoz, hogy a tevékenységükhöz kapcsolódó célból harmadik országbeli állampolgárokat foglalkoztathassanak.

73 Mivel ekként az ilyen szabályozás azzal a hatással jár, hogy a tagállamok közötti szolgáltatásnyújtást a kizárólag egy tagállamon belüli szolgáltatásnyújtáshoz képest nehezebbé teszi, úgy kell tekinteni, hogy az az EUMSZ 56. és EUMSZ 57. cikk értelmében a szolgáltatásnyújtás szabadságára vonatkozó korlátozást valósít meg, még akkor is, ha a belföldön letelepedett szolgáltatásnyújtók is kötelesek tartózkodási engedélyt kérni ahhoz, hogy hasonló szolgáltatásnyújtás ezen ország területén történő megvalósítása céljából harmadik országbeli állampolgár munkavállalókat alkalmazhassanak.

74 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a szolgáltatásnyújtás szabadságát korlátozó hatása ellenére is igazolható a különbségtétel nélkül alkalmazandó nemzeti szabályozás, ha az közérdeken alapuló kényszerítő indokon alapul (lásd ebben az értelemben: 2002. január 24-i Portugaia Construções ítélet, C-164/99, EU:C:2002:40, 19. pont).

75 Az ilyen igazolás azonban csak akkor fogadható el, egyrészt, ha a szóban forgó szabályozás által védeni kívánt érdeket még nem védik a szolgáltatást nyújtóra a székhelye szerinti tagállamban vonatkozó szabályok (2014. szeptember 11-i Essent Energie Productie ítélet, C-91/13, EU:C:2014:2206, 48. pont; 2016. március 10-i Safe Interenvíos ítélet, C-235/14, EU:C:2016:154, 100. pont; 2018. november 14-i Danieli & C. Officine Meccaniche és társai ítélet, C-18/17, EU:C:2018:904, 46. pont).

76 Másrészt az arányosság elvének megfelelően e szabályozásnak alkalmasnak kell lennie célkitűzése megvalósítására, ami azt jelenti, hogy azt valóban koherens és szisztematikus módon kívánja elérni (2018. november 14-i Memoria és Dall'Antonia ítélet, C-342/17, EU:C:2018:906, 52. pont), és nem haladhatja meg az e cél eléréséhez szükséges mértéket (2006. szeptember 21-i Bizottság kontra Ausztria ítélet, C-168/04, EU:C:2006:595, 37. pont).

77 A jelen ügyben a Bíróság rendelkezésére álló iratokból kitűnik, hogy a holland kormány négy igazolásra hivatkozott, ezek között elsőként a nemzeti munkaerőpiachoz való hozzáférés védelmének szükségességére, másodsorban arra, hogy ellenőrizni kell, hogy a szolgáltatásnyújtás helyétől eltérő tagállamban letelepedett szolgáltató nem használja-e a szolgáltatásnyújtás szabadságát e szolgáltatás teljesítésétől eltérő célra, harmadsorban a kiküldött munkavállalók jogbiztonsághoz való jogának tiszteletben tartására, mivel ha tartózkodási engedélyt kapnak, akkor bizonyítani tudják, hogy nem tartózkodnak jogellenesen a kiküldetési helyük szerinti tagállam területén, negyedsorban pedig arra, hogy ellenőrizni kell, hogy a kiküldött munkavállaló nem jelent-e veszélyt a közrendre.

78 Ami először is a nemzeti munkaerőpiachoz való hozzáférés védelmét illeti, a munkaerőpiaci zavarok elkerülése valóban közérdeken alapuló kényszerítő indok (lásd ebben az értelemben: 2018. november 14-i Danieli & C. Officine Meccaniche és társai ítélet, C-18/17, EU:C:2018:904, 48. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat), amennyiben ez a törekvés nem a tagállami munkavállalók vonatkozásában jelenik meg, akiket az EUMSZ 45. cikk

(3) bekezdésének c) pontja értelmében – közrendi, közbiztonsági vagy közegészségügyi okok alapján indokolt korlátozásokra is figyelemmel – megillet a jog, hogy munkavállalás céljából más tagállamban tartózkodjanak, hanem a harmadik országok állampolgáraival szemben.

79 Mindazonáltal meg kell állapítani, hogy az olyan nemzeti szabályozás, amely nem kizárólag azon harmadik országbeli állampolgárokra alkalmazandó, akiket ideiglenes jelleggel, munkaerő-közvetítés vagy -kölcsönzés keretében küldenek ki a rájuk bízott feladatoknak a fogadó tagállamban letelepedett vállalkozás ellenőrzése és felügyelete melletti elvégzése céljából, hanem – mint az alapügyben is – azokra a harmadik országbeli állampolgárokra is, akiket egy másik tagállamban letelepedett szolgáltatásnyújtó vállalkozás munkaerő-kölcsönzéstől eltérő szolgáltatásnyújtásnak az ellenőrzése és felügyelete alatt történő teljesítésére küld ki, semmi esetre sem tekinthető úgy, hogy koherens módon követi ezt a célt.

80 Míg ugyanis a munkaerő-közvetítéssel vagy -kölcsönzéssel érintett munkavállalók a kiküldetésük helye szerinti tagállam munkaerőpiacán aktívak, azok a munkavállalók, akiket a munkaerő-kölcsönzéstől eltérő szolgáltatás munkáltatójuk ellenőrzése és felügyelete alatt történő teljesítése céljából küldenek ki, nem szándékoznak belépni e piacra, mivel az általuk végzett feladatokat munkáltatójuk ellenőrzése és felügyelete alatt végzik, és feladataik teljesítését követően visszatérnek a származásuk vagy lakóhelyük szerinti országba (lásd ebben az értelemben: 2018. november 14-i Danieli & C. Officine Meccaniche és társai ítélet, C-18/17, EU:C:2018:904, 48. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

81 E körülmények között a szolgáltatásnyújtás szabadságának a jelen ítélet 73. pontjában megállapított korlátozása a munkaerőpiac zavarainak elkerülésével mint közérdeken alapuló kényszerítő indokkal nem igazolható.

82 Másodsorban azzal kapcsolatban, hogy ellenőrizni kell, hogy a szolgáltatásnyújtás helye szerinti tagállamtól eltérő tagállamban letelepedett vállalkozások nem használják-e a szolgáltatásnyújtás szabadságát e szolgáltatás teljesítésétől eltérő célra, a Bíróság már elismerte, hogy egy tagállam ellenőrizheti, hogy az ilyen vállalkozások nem használják-e fel a szolgáltatásnyújtás szabadságát az érintett szolgáltatás teljesítésétől eltérő célra, például munkaközvetítésre vagy munkaerő-kölcsönzésre (2006. szeptember 21-i Bizottság kontra Ausztria ítélet, C-168/04, EU:C:2006:595, 56. pont), miközben a munkavállalók EUMSZ 45. cikkben biztosított szabad mozgása kizárólag a tagállamok munkavállalóira vonatkozik.

83 Az alapügyben szóban forgó nemzeti szabályozás azonban már előírja, hogy a másik tagállamban letelepedett szolgáltatók kötelesek a nemzeti hatóságoknak bejelenteni a szolgáltatásnyújtást, és amint az a Bíróság rendelkezésére álló iratokból kitűnik, egyúttal az általuk kiküldeni kívánt munkavállalók személyét, valamint a tevékenység jellegét és időtartamát is. Márpedig egy ilyen követelmény, amelyhez szükség szerint további információk szolgáltatására vonatkozó kötelezettség járulhat, amennyiben ezek a 2014/67 irányelv 9. cikke (1) bekezdésének megfelelően indokoltak és arányosak, már garanciákat nyújt az említett hatóságok számára arra vonatkozóan, hogy az ország területén kiküldetésben lévő munkavállalók tartózkodása jogszerű, következésképpen az érintett vállalkozások jogszerűen gyakorolják a szolgáltatásnyújtás szabadságához való jogukat, mégpedig a tartózkodási engedélyre vonatkozó követelménynél kevésbé korlátozó és ugyanolyan hatékony módon (lásd analógia útján: 2006. szeptember 21-i Bizottság kontra Ausztria ítélet, C-168/04, EU:C:2006:595, 52. pont; 2018. november 14-i Danieli & C. Officine Meccaniche és társai ítélet, C-18/17, EU:C:2018:904, 50. pont).

84 Következésképpen a szolgáltatásnyújtás szabadságának a jelen ítélet 73. pontjában megállapított korlátozása nem igazolható azzal a közérdeken alapuló kényszerítő indokkal sem, miszerint ellenőrizni kell, hogy a szolgáltatásnyújtás helye szerinti tagállamtól eltérő tagállamban letelepedett vállalkozások a szolgáltatásnyújtás szabadságát nem használják-e a szolgáltatásnyújtás szabadságától eltérő célra.

85 Harmadsorban, ami a kiküldött munkavállalók jogbiztonságának azáltal való biztosítását illeti, hogy könnyebben tudják bizonyítani, hogy a szolgáltatásnyújtás teljesítésének helye szerinti tagállam területére való kiküldetésükre a jogszabályi feltételek között került sor, ennélfogva ott jogszerűen tartózkodnak, el kell ismerni, hogy az ilyen cél közérdeken alapuló kényszerítő indoknak minősül (lásd ebben az értelemben: 2006. január 19-i Bizottság kontra Németország ítélet, C-244/04, EU:C:2006:49, 47–49. pont).

86 Márpedig az ilyen intézkedés arányossága kapcsán rá kell mutatni arra is, egyrészt, hogy a szolgáltatásnyújtás helye szerinti tagállamtól eltérő tagállamban letelepedett szolgáltatásnyújtók számára előírt azon kötelezettség, amely szerint minden, e szolgáltatók által kiküldeni kívánt harmadik országbeli állampolgár munkavállaló számára tartózkodási engedélyt kell kérni azért, hogy utóbbiak fizikailag rendelkezzenek egy biztonsági okmánnyal, olyan intézkedésnek minősül, amely alkalmas a kiküldött munkavállalók jogbiztonságának javítására irányuló célkitűzések megvalósítására. Ez az engedély ugyanis, amelyet az 1030/2002 rendelet 1. cikke (1) bekezdésének és 2. cikke (1) bekezdésének megfelelően az e rendeletben előírt egységes formátumban és az e rendeletben előírt eljárásnak megfelelően megállapított további műszaki előírások alapján kell kiállítani, biztosítja a nagykorú külföldi állampolgár ország területén való tartózkodási jogának hatósági elismerését, és igazolja, hogy a kiküldött munkavállalók tartózkodási joggal rendelkeznek a fogadó tagállamban.

87 Kétségtelen, hogy e munkavállalók főszabály szerint már rendelkeznek a 2011/98 irányelv szerinti, az 1030/2002 rendeletben foglalt egységes formátum alapján kiállított összevont engedéllyel, amelyen ezen irányelv 6. cikke (1) bekezdésének megfelelően fel vannak tüntetve a munkáltatójuk székhelye szerinti tagállamban biztosított munkavállalási engedélyükre vonatkozó információk. Ennek hiányában az említett irányelv 7. cikkének (1) bekezdése szerinti, munkavállalástól eltérő célra kiállított tartózkodási engedéllyel rendelkeznek, amelyet az 1030/2002 rendeletnek megfelelően állítottak ki, és amelyen fel van tüntetve, hogy a munkáltatójuk székhelye szerinti tagállamban engedélyezték számukra a munkavállalást. Márpedig e rendelet 2. cikkéből következik, hogy az említett rendeletben előírt egységes formátum alapján kiadott okmányok megfelelnek a hamisítás és meghamisítás elleni emelt szintű szabványoknak.

88 Mivel azonban az uniós jogalkotó a 2011/98 irányelv 3. cikke (2) bekezdésének c) pontjában kifejezetten úgy rendelkezett, hogy ez az irányelv nem alkalmazandó azon harmadik országbeli állampolgárokra, akik kiküldetésben vannak, kiküldetésük időtartama alatt, az 1030/2002 rendelet 1. cikkének (2) bekezdésében pedig, hogy az e rendeletnek megfelelően kiállított tartózkodási engedélyek csak az azt kibocsátó tagállam területére érvényesek, nem kifogásolható más tagállamokkal szemben, hogy a harmadik ország állampolgárságával rendelkező kiküldött munkavállalóktól megkívánják a saját szolgálataik által kiállított biztonsági okmány beszerzését. Végső soron az a körülmény, hogy a harmadik országbeli állampolgár munkavállaló valamely tagállamban tartózkodási engedéllyel és munkavállalási engedéllyel rendelkezik, nem feltétlenül jelenti azt, hogy e munkavállaló egy másik tagállamban tartózkodhat, még akkor sem, ha szolgáltatásnyújtás céljából e másik tagállamba küldik ki, mivel e másik tagállam e kiküldetést bizonyos követelmények tiszteletben tartásától teheti függővé, feltéve, hogy a jelen ítélet 74–76. pontjában említett feltételeket tiszteletben tartják.

89 Másrészt úgy tűnik, hogy az alapügyben szóban forgó szabályozás nem lépi túl a jelen ítélet 85. pontjában azonosított cél megvalósításához szükséges mértéket. A kérdést előterjesztő bíróság tájékoztatása szerint ugyanis e szabályozás a három hónapot meghaladó időtartamra kiküldeni kívánt harmadik országbeli állampolgár munkavállalók tartózkodási engedélyének megszerzéséhez mindössze azt követeli meg a szolgáltatásnyújtóktól, hogy a szóban forgó szolgáltatásnyújtást előzetesen be kell jelenteniük az illetékes hatóságoknak, és meg kell küldeniük számukra a letelepedésük szerinti tagállamban e munkavállalók számára kiadott tartózkodási engedélyeket, valamint a munkaszerződésüket.

90 Márpedig a szolgáltatásnyújtás előzetes bejelentésére vonatkozó kötelezettség azon kötelezettségek közé tartozik, amelyek betartását a tagállam megkövetelheti, amikor a szolgáltatásnyújtó a szolgáltatásnyújtás szabadságához való jogát kívánja gyakorolni, míg a kiküldött munkavállalók tartózkodási engedélyeinek és munkaszerződéseinek a megküldésére vonatkozó kötelezettség annak ellenőrzéséhez szükséges, hogy az érintett munkavállalók kiküldetése a jogszabályi feltételek szerintinek minősül-e, és ily módon úgy tekinthető-e, hogy a szóban forgó szolgáltatásnyújtásban részt vesznek.

91 Közelebbről, a Bíróságnak már alkalma nyílt annak megállapítására, hogy a tagállam megkövetelheti a más tagállamban letelepedett szolgáltatásnyújtóktól, hogy bejelentsék a területén nyújtani kívánt szolgáltatásokat, és hogy egyúttal benyújtsák azokat a dokumentumokat, amelyek szükségesek annak ellenőrzéséhez, hogy az általuk kiküldeni kívánt munkavállalók helyzete jogszerű abban a tagállamban, ahol ez a vállalkozás alkalmazza őket, különösen a lakóhelyüket, munkavállalási engedélyüket és társadalombiztosításukat illetően (lásd ebben az értelemben: 2006. január 19-i Bizottság kontra Németország ítélet, C-244/04, EU:C:2006:49, 40. és 41. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

92 Ennélfogva az alapügyben szereplőhöz hasonló nemzeti szabályozást igazolhatja a kiküldött munkavállalók jogbiztonságának javítására és az adminisztratív ellenőrzések megkönnyítésére irányuló cél, és figyelemmel a tartózkodási engedély megadására vonatkozó, a kérdést előterjesztő bíróság által leírt feltételekre, azt arányosnak kell tekinteni.

93 Negyedsorban, ami azt az igazolást illeti, amely azon alapul, hogy ellenőrizni kell, hogy az érintett munkavállaló nem jelent-e veszélyt a közrendre, mindenekelőtt megállapítható, hogy az EUMSZ 52. cikk (1) bekezdése, amelyre az EUMSZ 62. cikk hivatkozik, kifejezetten olyan indokként utal a közrend védelmére, amely igazolhatja a szolgáltatásnyújtás szabadságának korlátozását.

94 Kétségtelen, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a közrenddel kapcsolatos indokokra valamely személlyel szemben kizárólag alapvető társadalmi érdeket érintő, valós és kellően komoly fenyegetés esetén lehet hivatkozni, továbbá azok nem szolgálhatnak tisztán gazdasági célokat (lásd analógia útján: 2023. március 2-i PrivatBank és társai ítélet, C-78/21, EU:C:2023:137, 62. pont).

95 Ez azonban nem változtat azon, hogy a tagállamoknak lehetősége kell, hogy legyen arra, hogy ilyen ellenőrzést végezzenek. Ennek megfelelően azt a célt, amely azon alapul, hogy ellenőrizni kell, hogy az érintett munkavállaló nem jelent-e veszélyt a közrendre, úgy kell tekinteni, mint amely igazolhatja a szolgáltatásnyújtás szabadságának korlátozását.

96 Márpedig ami azt illeti, hogy összeegyeztethető-e az az arányosság elvével az olyan intézkedés, amely szerint a másik tagállamban letelepedett vállalkozások minden olyan harmadik országbeli állampolgár munkavállaló számára kötelesek tartózkodási engedélyt kérni, illetve szerezni, akit három hónapnál hosszabb időtartamú szolgáltatásnyújtás teljesítése céljából szándékoznak kiküldeni a fogadó tagállamba, amellett, hogy az ilyen kötelezettség alkalmasnak tűnik e cél megvalósítására, nem tekinthető úgy, hogy meghaladja az e cél eléréséhez szükséges mértéket, amennyiben azt eredményezi, hogy a tartózkodást csak olyan személyektől tagadják meg, akik valós és kellően komoly veszélyt jelentenek a társadalom valamely alapvető érdekére (lásd ebben az értelemben: 2010. január 21-i Bizottság kontra Németország ítélet, C-546/07, EU:C:2010:25, 49. pont; 2019. február 14-i Milivojević ítélet, C-630/17, EU:C:2019:123, 67. pont).

97 Ezt az értelmezést nem kérdőjelezi meg sem az, ha a szolgáltató letelepedési helye szerinti tagállamban esetleg hasonló követelmények léteznek, sem pedig a 2006. szeptember 21-i Bizottság kontra Ausztria ítéletben (C-168/04, EU:C:2006:595, 66. pont) hangsúlyozott azon lehetőség, hogy a bejelentési eljárás során szerzett információk alapján ellenőrizhető legyen a közrendre jelentett veszély hiánya.

98 Igaz, hogy a harmadik országbeli állampolgár munkavállalók tartózkodási engedélyének kiadása során az e munkavállalókat kiküldeni kívánó vállalkozás székhelye szerinti tagállamban lehet, hogy már ellenőrizték a közrend sérelmére jelentett veszély hiányát. Ugyanakkor, mivel országonként és időszakonként változhat, hogy miként értékelik, hogy egy személy milyen veszélyt jelenthet a közrendre (lásd ebben az értelemben: 1977. október 27-i Bouchereau ítélet, 30/77, EU:C:1977:172, 34. pont), az ilyen ellenőrzés léte nem vonhatja el a szolgáltatásnyújtás helye szerinti tagállam által végzett ellenőrzés lefolytatásának jelentőségét – amely ellenőrzés arra irányul, hogy nem fakad-e a közrendjének sérelmére jelentett veszély abból, hogy az érintett a területén tartózkodik –, még úgy sem, hogy az SMVE 21. cikkének (1) bekezdése értelmében az ilyen ellenőrzésre csak három hónapos határidő elteltével kerül sor.

99 Ami a 2006. szeptember 21-i Bizottság kontra Ausztria ítéletet (C-168/04, EU:C:2006:595, 66. pont) illeti, kétségtelen, hogy a Bíróság ebben az ítéletben úgy vélte, hogy a közrend védelme nem igazolhat egy olyan szabályt, amely a fogadó tagállam területére való jogellenes belépés esetén a harmadik országbeli állampolgár kiküldött munkavállalók helyzetének rendezésére irányuló minden lehetőséget kizár, mivel amennyiben úgy tűnik, hogy egy kiküldeni tervezett harmadik országbeli állampolgár munkavállaló veszélyt jelent a közrendre és a közbiztonságra, az illetékes nemzeti hatóságoknak a kiküldetést megelőző bejelentés keretében szolgáltatott információk alapján lehetőségük van esetről esetre megtenni a szükséges intézkedéseket, még mielőtt e munkavállaló az ország területére lépne.

100 Ugyanakkor ebben az ítéletben nem állapította meg a Bíróság, hogy az a követelmény, amely szerint a kiküldött munkavállalónak a fogadó tagállam által kiállított tartózkodási engedéllyel kell rendelkeznie, önmagában ellentétes az uniós joggal. Az ilyen követelmény ugyanis – mivel lehetővé teheti, hogy egy tagállam olyan információkat gyűjtsön, illetve vizsgáljon meg, amelyekkel kapcsolatban a bejelentési eljárás keretében ez nem volt lehetséges – egy különös érdeket óv a közrend sérelmére jelentett veszélyek megelőzésére irányuló célra tekintettel, amely többek között a hatóságokat terhelő, az Európai Unió Alapjogi Chartájában biztosított jogokból esetlegesen következő különböző pozitív kötelezettségek teljesítésére irányul.

101 Közelebbről, a bejelentési eljárástól eltérően, amely a kapott vagy már rendelkezésre álló információk alapján végzett ellenőrzésen alapul, a tartózkodási engedélyre vonatkozó eljárás – amennyiben abban az érintett köteles fizikailag megjelenni az illetékes hatóság helyiségeiben – lehetővé teheti az érintett személyazonosságának alapos vizsgálatát, amely a közrendre jelentett veszélyek elleni küzdelem területén különös jelentőséggel bír.

102 Következésképpen meg kell állapítani, hogy a közrend védelmére irányuló cél igazolhatja azt, hogy valamely tagállam a harmadik országbeli állampolgár munkavállalókat kiküldeni kívánó, másik tagállamban letelepedett szolgáltatásnyújtóktól megkövetelje, hogy az első tagállamban való három hónapos tartózkodási határidő letelte után minden egyes munkavállaló számára tartózkodási engedélyt szerezzenek, és hogy ennek során e tagállam az ilyen engedély kiállítását annak vizsgálatától tegye függővé, hogy az érintett nem jelent-e veszélyt a közrendre és a közbiztonságra, amennyiben az e célból végzett ellenőrzéseket nem lehetett megbízhatóan lefolytatni azon információk alapján, amelyek közlését az említett tagállam a bejelentési eljárásban megköveteli vagy észszerűen megkövetelhette volna, aminek vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata.

103 A fentiek összességére tekintettel a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy az EUMSZ 56. cikket úgy kell értelmezni, hogy e rendelkezéssel nem ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amely alapján abban az esetben, ha egy másik tagállamban letelepedett vállalkozás olyan szolgáltatást nyújt az első tagállamban, amelynek időtartama a három hónapot meghaladja, e vállalkozás köteles arra, hogy a fogadó tagállamban az oda kiküldeni kívánt minden egyes harmadik országbeli állampolgár munkavállaló számára tartózkodási engedélyt szerezzen, továbbá ezen engedély megszerzése érdekében előzetesen be kell jelentenie azt a szolgáltatásnyújtást, amelyre e munkavállalókat ki kell küldeni, és meg kell küldenie a fogadó tagállam hatóságai számára a letelepedése szerinti tagállamban e munkavállalók számára kiadott tartózkodási engedélyeket, valamint a munkaszerződésüket.

A harmadik kérdésről

Az elfogadhatóságról

104 A holland kormány megjegyzi, hogy az alapügyben a szolgáltatásnyújtó a vitatott szolgáltatásnyújtás befejezésének időpontjáig, azaz 2021. december 31-ig érvényes tartózkodási engedélyeket kapott. Ennélfogva e kormány számára kérdéses, hogy az előterjesztő bíróságnak az alapeljárás tárgyát képező jogvita eldöntéséhez valójában milyen mértékben van szüksége a harmadik kérdésre adandó válaszra.

105 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az EUMSZ 267. cikkben említett eljárás keretében, amely a nemzeti bíróságok és a Bíróság feladatainak világos szétválasztásán alapul, az alapügy konkrét tényállásának a megállapítása és megítélése, valamint a nemzeti jog értelmezése és alkalmazása kizárólag a nemzeti bíróság hatáskörébe tartozik. Ugyancsak kizárólag az ebben az ügyben eljáró és határozathozatalra hivatott nemzeti bíróság hatáskörébe tartozik annak megítélése is, hogy – tekintettel az ügy különleges jellemzőire – szükségesek és relevánsak-e a Bíróságnak feltett kérdései. Következésképpen, ha a feltett kérdések az uniós jog értelmezésére vonatkoznak, a Bíróság főszabály szerint köteles határozatot hozni (2018. augusztus 7-i Banco Santander és Escobedo

Cortés ítélet, C-96/16 és C-94/17, EU:C:2018:643, 50. pont; 2022. november 24-i Varhoven administrativen sad [A megtámadott rendelkezés megsemmisítése] ítélet, C-289/21, EU:C:2022:920, 24. pont).

106 Következésképpen a nemzeti bíróság által előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések relevanciájának vélelmét csak kivételesen lehet megdönteni (lásd ebben az értelemben: 2005. június 16-i Pupino ítélet, C-105/03, EU:C:2005:386, 30. pont). Ily módon a Bíróság csak akkor tagadhatja meg a nemzeti bíróság által előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelem elbírálását, ha az uniós jog kért értelmezése nyilvánvalóan nincs összefüggésben az alapügy tényállásával vagy tárgyával, ha a probléma hipotetikus jellegű, vagy ha nem állnak a Bíróság rendelkezésére azok a ténybeli és jogi elemek, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az elé terjesztett kérdésekre hasznos választ adhasson (lásd: 2023. július 24-i Lin ítélet, C-107/23 PPU, EU:C:2023:606, 62. pont).

107 A jelen ügyben először is meg kell állapítani, hogy a holland kormány által kifejezésre juttatott kétségek csak arra vonatkoznak, hogy az alapjogvita eldöntése szempontjából releváns-e az előterjesztő bíróság által a kérdésében vizsgált szabályozás egyik jellemzője, az, amely szerint a tartózkodási engedélyek érvényességi ideje nem haladhatja meg a két évet.

108 Márpedig e tekintetben tény, hogy az államtitkár nevében eljáró IND az alapeljárás érintett felperesei számára a szóban forgó tevékenység befejezésének az illetékes hatóságok számára bejelentett időpontjáig, azaz 2021. december 31-ig érvényes tartózkodási engedélyeket állított ki. Ugyanakkor tény az is, hogy az alapeljárás felperesei vitatják tartózkodási engedélyük időtartamát. Márpedig azonkívül, hogy nem a Bíróság feladata, hogy állást foglaljon az ilyen keresetek elfogadhatóságának a holland jog szerinti feltételeiről, az iratokból kitűnik, hogy munkáltatójuknak ezt követően egy másik szolgáltatást kellett teljesítenie Hollandiában, és ennek során új engedély iránti kérelmeket kellett benyújtani, amelyekért ismét adminisztratív költségeket számoltak fel.

109 Tekintettel arra, hogy ha az alapeljárás felperesei hosszabb időre szóló tartózkodási engedélyt kaptak volna, akkor nem zárható ki, hogy az ilyen díjak megfizetését el lehetett volna kerülni, nem tűnik nyilvánvalónak, hogy az uniós jog kért értelmezése nincs összefüggésben az alapügy tényállásával vagy tárgyával, illetve hogy a probléma hipotetikus jellegű.

110 Mivel a Bíróság ezenfelül rendelkezik mindazokkal a ténybeli és jogi elemekkel, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az elé terjesztett kérdésre hasznos választ adjon, a harmadik kérdést teljes egészében elfogadhatónak kell nyilvánítani.

Az ügy érdeméről

111 Harmadik kérdésével az előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy az EUMSZ 56. cikkel ellentétes-e az olyan tagállami nemzeti szabályozás, amelynek értelmében először is az e tagállamban kiküldetésben lévő harmadik országbeli állampolgár munkavállaló részére megadható tartózkodási engedély érvényessége semmiképpen nem haladhatja meg a szóban forgó nemzeti szabályozás által megállapított időtartamot, amely így lehet, hogy az e munkavállaló kiküldetésével ellátandó szolgáltatás teljesítéséhez szükségesnél rövidebb, másodszor, e tartózkodási engedély érvényességi ideje azon munkavállalási és tartózkodási engedély időtartamára korlátozódik, amellyel az érintett a szolgáltatásnyújtó székhelye szerinti

tagállamban rendelkezik, harmadszor, az említett tartózkodási engedély kiállításáért a jogszerű tartózkodásra vonatkozó igazolás uniós polgár részére történő kiállításáért fizetendő díjnál magasabb összegű díjat kell fizetni.

112 E tekintetben mindenekelőtt azt a körülményt illetően, hogy a megadható tartózkodási engedélyek érvényességi ideje nem haladhatja meg a szóban forgó nemzeti szabályozás által megállapított egyetlen és ugyanazon időtartamot, a Bíróság ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy az EUM-Szerződés értelmében vett „szolgáltatás” fogalma egészen eltérő jellegű szolgáltatásokat foglalhat magában, ideértve azokat a szolgáltatásokat is, amelyeket a valamely tagállamban letelepedett gazdasági szereplő többé-kevésbé gyakran vagy rendszeresen, akár hosszabb időn keresztül nyújt egy vagy több másik tagállamban letelepedett személyek számára (2021. szeptember 2-i Institut des Experts en Automobiles ítélet, C-502/20, EU:C:2021:678, 35. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Nem zárható ki tehát, hogy az egyik tagállamban egy másik tagállamban letelepedett szolgáltató által végzett, e másik tagállamból kiküldött munkatársak útján teljesített szolgáltatásnyújtás a nemzeti jogszabályok alapján a tartózkodási engedélyhez rendelhető maximális érvényességi időn túl is tart.

113 Mindemellett ettől még tény, hogy az EUMSZ 56. cikkben biztosított szolgáltatásnyújtás szabadsága csak akkor terjed ki az olyan szolgáltatóra, aki a szolgáltatásnyújtás szabadsága alapján áthelyezi a munkatársakat, ha azt ideiglenes jelleggel teszi (2018. november 22-i Vorarlberger Landes- und Hypothekenbank ítélet, C-625/17, EU:C:2018:939, 36. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat), következésképpen a tagállamoknak képesnek kell lenniük arra, hogy a területükre kiküldött harmadik országbeli állampolgár munkavállalók számára kiadott tartózkodási engedélyhez kapcsolódóan érvényességi időt állapítsanak meg.

114 Kétségtelen, hogy a 2014/67 irányelv 9. cikkének (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a tagállamok előírhatják a más tagállamban letelepedett szolgáltatók számára, hogy bejelentsék a nemzeti hatóságoknak a szolgáltatásnyújtást, és egyúttal az általuk kiküldeni kívánt munkavállalók személyét, valamint a tevékenység jellegét és időtartamát. Ez a rendelkezés tehát e bejelentés időpontjában lehetőséget biztosít e hatóságoknak arra, hogy értékeljék az e kiküldetés során elvégzendő feladatokat, valamint azt, hogy mennyi időre van szükség azok megvalósításához.

115 Ugyanakkor, még ha egy tagállam élt is ezzel a lehetőséggel, önmagában nem tűnik ellentétesnek az uniós joggal annak előírása, hogy a kiadott tartózkodási engedélyek érvényessége semmiképpen nem haladhat meg egy bizonyos időtartamot, amelyet a szóban forgó nemzeti szabályozás rögzít, akkor sem, ha ez az időtartam így az e munkavállalók kiküldetésével ellátandó szolgáltatásnyújtás teljesítéséhez szükségesnél rövidebb lehet. Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint ugyanis az olyan nemzeti intézkedés, amelynek nem célja az érintett vállalkozások általi szolgáltatásnyújtás feltételeinek szabályozása, és végül az általa a szolgáltatásnyújtás szabadságára gyakorolt korlátozó hatások túl esetlegesek és túl közvetettek ahhoz, hogy e szabadság korlátozásának minősülhessen, nem ütközik az EUMSZ 56. cikkben rögzített tilalomba (2022. október 27-i Instituto do Cinema e do Audiovisual ítélet, C-411/21, EU:C:2022:836, 29. pont).

116 Márpedig annak az előírásnak, hogy a fogadó tagállam által kiadott engedélyek érvényessége semmi esetre sem haladhat meg egy bizonyos időtartamot, nem célja a más tagállamban letelepedett vállalkozások szolgáltatásnyújtás szabadságához való jogának gyakorlására vonatkozó feltételek szabályozása, mivel ez a korlátozás e tagállamnak a harmadik országbeli állampolgárokat foglalkoztató vállalkozásaira is alkalmazandó, és csak akkor alkalmas arra, hogy kellően biztosan és közvetlen módon megtiltsa, megzavarja vagy kevésbé vonzóvá tegye a munkáltató számára a

szolgáltatásnyújtás szabadságához való jog gyakorlását, ha ez az eredeti érvényességi idő nyilvánvalóan túl rövid ahhoz, hogy megfeleljen a szolgáltatók többsége igényeinek, vagy ha azt összességében csak túlzott formális kötelezettségek teljesítésével lehet meghosszabbítani.

117 Ami ezt követően azt a tényt illeti, hogy a valamely tagállam által – az e tagállamba egy másik tagállamban letelepedett szolgáltató által kiküldött – harmadik országbeli állampolgár munkavállalók részére megadható tartózkodási engedélyek érvényességi ideje nem haladhatja meg az érintetteket e másik tagállamban megillető munkavállalási engedélyek érvényességi idejét, emlékeztetni kell arra, hogy a szolgáltatásnyújtásnak az EUMSZ 56. cikkben biztosított szabadságára csak a szolgáltatásnyújtás helyétől eltérő tagállamban letelepedett, ott hasonló szolgáltatásokat jogszerűen nyújtó szolgáltatásnyújtók hivatkozhatnak (lásd ebben az értelemben: 2016. március 10-i Safe Interenvíos ítélet, C-235/14, EU:C:2016:154, 98. pont).

118 Mivel a szolgáltatásnyújtó a székhelye szerinti tagállamban jogszerűen csak akkor nyújthat szolgáltatásokat, és következésképpen csak akkor élhet a szolgáltatásnyújtás szabadságával, ha munkavállalói foglalkoztatására e tagállam jogának megfelelően kerül sor, az a tény, hogy egy tagállam a területén kiküldetésben lévő harmadik országbeli állampolgárok részére kiállított tartózkodási engedélyek érvényességi idejét az e szolgáltató székhelye szerinti tagállamban őket megillető munkavállalási engedélyek időtartamára korlátozza, nem tekinthető a szolgáltató szolgáltatásnyújtás szabadságához való joga megsértésének.

119 Végül ami azt a tényt illeti, hogy az egyik tagállamba egy másik tagállamban letelepedett vállalkozás által kiküldött harmadik országbeli állampolgár munkavállaló részére kiadott tartózkodási engedélyért fizetendő díjak összege – amely megegyezik a harmadik országbeli állampolgár részére munkavállalási célból kiadott rendes tartózkodási engedélyért fizetendő díjakéval – magasabb, mint a tartózkodási igazolás uniós polgár részére történő kiállításáért fizetendő díjak összege, az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az arányosság elvének megfelelően ahhoz, hogy egy tartózkodási engedély tagállam általi kiállításáért díjfizetést előíró intézkedést az EUMSZ 56. cikkel összeegyeztethetőnek lehessen tekinteni, e díjak összege nem lehet túlzott vagy észszerűtlen (lásd analógia útján: 2002. január 22-i Canal Satélite Digital ítélet, C-390/99, EU:C:2002:34, 42. pont).

120 Mindemellett a fizetendő díjak összegének túlzott vagy észszerűtlen, és ebből következően aránytalan jellegét azon költségre tekintettel kell értékelni, amelyet e kérelem kezelése generál, és amelyet így az érintett tagállamnak viselnie kell.

121 Következésképpen az a körülmény, hogy a kiküldetésben lévő harmadik országbeli állampolgár munkavállaló tartózkodási engedélyének kiállításáért magasabb összegű díjakat kérnek, mint az uniós polgár számára kiállított tartózkodási igazolásért, főszabály szerint önmagában nem elegendő annak megállapításához, hogy e díjak összege túlzott vagy észszerűtlen, és ebből következően sérti az EUMSZ 56. cikket, de nyomatékos valószínűsítő körülménynek minősülhet ezen összeg aránytalan jellegére vonatkozóan, ha azok a feladatok, amelyeket az ilyen tartózkodási engedély megadása érdekében – tekintettel különösen a szóban forgó nemzeti szabályozás által e tekintetben előírt feltételekre – az igazgatási szerveknek el kell végezniük, valamint a kapcsolódó biztonsági okmány elkészítésének költségei megegyeznek az uniós polgár tartózkodási igazolásának kiállítása során felmerülő feladatokkal és költségekkel, aminek a megállapítása a kérdést előterjesztő bíróság feladata.

122 A fentiek összességére tekintettel a harmadik kérdésre azt a választ kell adni, hogy az EUMSZ 56. cikket úgy kell értelmezni, hogy e rendelkezéssel nem ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amelynek értelmében először is az e tagállamban kiküldetésben lévő harmadik országbeli állampolgár munkavállaló részére megadható tartózkodási engedély érvényessége semmiképpen nem haladhatja meg a szóban forgó nemzeti szabályozás által megállapított időtartamot, amely így lehet, hogy az e munkavállaló kiküldetésével ellátandó szolgáltatás teljesítéséhez szükségesnél rövidebb, másodszor, e tartózkodási engedély érvényességi ideje azon munkavállalási és tartózkodási engedély időtartamára korlátozódik, amellyel az érintett a szolgáltatásnyújtó letelepedése szerinti tagállamban rendelkezik, harmadszor pedig az említett tartózkodási engedély kiállításáért a jogszerű tartózkodásra vonatkozó igazolás uniós polgár részére történő kiállításáért fizetendő díjnál magasabb összegű díjat kell fizetni, annyiban, amennyiben először is ugyanezen engedély eredeti érvényességi ideje nem nyilvánvalóan túl rövid ahhoz, hogy megfeleljen a szolgáltatásnyújtók többsége igényeinek, továbbá ezen engedély meghosszabbítása túlzott formális kötelezettségek teljesítése nélkül is lehetséges, végül pedig ez az összeg megközelítőleg megfelel az ilyen engedély iránti kérelem elbírálása során felmerülő adminisztratív költségnek.

A költségekről

123 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (ötödik tanács) a következőképpen határozott:

1) **Az EUMSZ 56. és EUMSZ 57. cikket úgy kell értelmezni, hogy az egyik tagállamba egy másik tagállamban letelepedett szolgáltatásnyújtó által kiküldött harmadik országbeli állampolgár munkavállalók számára nem kell automatikusan „származékos tartózkodási jogot” elismerni sem a foglalkoztatás helye szerinti, sem a kiküldetés helye szerinti tagállamban.**

2) **Az EUMSZ 56. cikket úgy kell értelmezni, hogy e rendelkezéssel nem ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amely alapján abban az esetben, ha egy másik tagállamban letelepedett vállalkozás olyan szolgáltatást nyújt az első tagállamban, amelynek időtartama a három hónapot meghaladja, e vállalkozás köteles arra, hogy a fogadó tagállamban az oda kiküldeni kívánt minden egyes harmadik országbeli állampolgár munkavállaló számára tartózkodási engedélyt szerezzen, továbbá ezen engedély megszerzése érdekében előzetesen be kell jelentenie azt a szolgáltatásnyújtást, amelyre e munkavállalókat ki kell küldeni, és meg kell küldenie a fogadó tagállam hatóságai számára a letelepedése szerinti tagállamban e munkavállalók számára kiadott tartózkodási engedélyeket, valamint a munkaszerződésüket.**

3) **Az EUMSZ 56. cikket úgy kell értelmezni, hogy e rendelkezéssel nem ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amelynek értelmében először is az e tagállamban kiküldetésben lévő harmadik országbeli állampolgár munkavállaló részére megadható tartózkodási engedély érvényessége semmiképpen nem haladhatja meg a szóban forgó nemzeti szabályozás által megállapított időtartamot, amely így lehet, hogy az e munkavállaló kiküldetésével ellátandó szolgáltatás teljesítéséhez szükségesnél rövidebb, másodszor, e**

tartózkodási engedély érvényességi ideje azon munkavállalási és tartózkodási engedély időtartamára korlátozódik, amellyel az érintett a szolgáltatásnyújtó letelepedése szerinti tagállamban rendelkezik, harmadszor pedig az említett tartózkodási engedély kiállításáért a jogszerű tartózkodásra vonatkozó igazolás uniós polgár részére történő kiállításáért fizetendő díjnál magasabb összegű díjat kell fizetni, annyiban, amennyiben először is ugyanezen engedély eredeti érvényességi ideje nem nyilvánvalóan túl rövid ahhoz, hogy megfeleljen a szolgáltatásnyújtók többsége igényeinek, továbbá ezen engedély meghosszabbítása túlzott formális kötelezettségek teljesítése nélkül is lehetséges, végül pedig ez az összeg megközelítőleg megfelel az ilyen engedély iránti kérelem elbírálása során felmerülő adminisztratív költségnek.

Aláírások